

Győri Ítéltábla

Gf.II.20.168/2022/4/I.

A Győri Ítéltábla a dr. Répássy György József kamarai jogtanácsos által képviselt Felperes1 (Cím1) felperesnek a Hollósiné dr. Prohászka Dóra ügyvéd (cím6) által képviselt Alperes1 (Cím2) alperes ellen vezető tisztségviselő felelőssége iránt indított perében a Tatabányai Törvényszék 2022. április 28-án kelt 17.G.40.034/2020/38. számú ítélete ellen az alperes részéről 39. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban – tárgyaláson – meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy a magyar államnak az illetékügyben eljáró hatóság külön felhívására fizessen meg 427.920,- (Négyszázhuszonhétezer – kilencszázhusz) Ft feljegyzett fellebbezési illetéket.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 50.000,- (Ötvenezer) Ft másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A 2015. szeptember 14-én kelt társasági szerződéssel létrejött Kft.2 (a továbbiakban: társaság, cég) önálló és egyedüli bejegyzett vezető tisztségviselője (ügyvezetője) az alapítástól kezdődően 2019. február 12-éig az alperes, míg a cég tagjai házastársa, B.T. és O.I.A. voltak.

[2] A benyújtott adóbevallások alapján a társaság általános forgalmi adófizetési kötelezettsége 2016. júliusa és szeptembere között úgy alakult, hogy 2016. augusztus 23-ai esedékességgel 4.000,- Ft, 2016. szeptember 21-ei esedékességgel 9.000,- Ft, míg 2016. október 21-ei esedékességgel 3.000,- Ft adófizetési kötelezettsége keletkezett. A cég az alapul szolgáló önbevallásai során akként járt el, hogy a Kft.3-tól 10.118.000,- Ft adóalap és 2.731.861,- Ft adó összegben készpénzfizetéses alvállalkozói számlákat fogadott be, melyek adótartalmával saját általános forgalmi adó fizetési kötelezettségét csökkentette.

[3] A társaság likvid vagyona 2016. december 31-én 490.000,- Ft pénzeszköz volt, mellyel szemben 5.147.000,- Ft rövid lejáratú kötelezettség állt. 2017. december 31-én a pénzeszköz 362.000,- Ft-ot, míg a rövid lejáratú kötelezettségek összege 18.082.000,- Ft-ot tett ki.

[4] A Felperes1 Megye1 Adó- és Vámigazgatóság Általános Forgalmi Adó Ellenőrzési Osztálya a cégnél 2018. március 19-e és 2018. május 17-e között ellenőrzést folytatott le a 2016. július 1-je és 2016. szeptember 30-a közötti időszak gazdasági eseményeire. Megállapította, hogy a Kft.3tól befogadott számlák hiteltelenek, azok mögött valós gazdasági esemény nincs. Ezért a hatóság 2018. szeptember 27-én kelt ikt.sz.1 iktatószámú határozatával a társaságot általános forgalmi adó címén 2.732.000,- Ft adóhiány, 1.366.000,- Ft adóbírság és 67.000,- Ft késedelmi pótlék, mindösszesen 4.165.000,- Ft megfizetésére kötelezte, azzal, hogy a megfizetés határideje a határozat véglegessé válásától számított tizenöt nap. A cég fellebbezése folytán eljáró Felperes1 Fellebbviteli Igazgatósága 2019. február 6-án meghozott ikt.sz.2 iktatószámú másodfokú határozatával az elsőfokú döntést helybenhagyta; a másodfokú határozat a társaság cégkapuján 2019. február 13-ától volt elérhető, s kézbesítési vélelem folytán az 2019. február 28-án vált véglegessé.

[5] Időközben a 2019. február 12-én kelt, Alperes1 és E.J. által jegyzett dokumentumban az alperes ügyvezető azt a nyilatkozatot tette, hogy a vagyontalanná vált társaságot érintően – a fizetéseképtelenségi jogszabályok kellő ismeretének hiányában – hatékony hitelezői érdekvédelmet a cég megszűntetése során nem tud ellátni, ezért külön okiratban tisztségéről egyidejűleg le is mondott. Ugyanekkor a társaság tagjai üzletrészeiket 10 - 10 Ft vételárért E.J. és T.Sz. vevők részére ruházták át, a társaság nevét pedig Kft.1gá változtatták.

[6] A felperes a társasággal szemben 2019. április 11-én végrehajtást rendelt el, majd adószámát 2019. június 26. napjával törölte. A Tatabányai Törvényszék Cégbírószága 2019. július 23-án jogerőre emelkedett cégjegyzékszám1/2. számú végzésével a céget megszűntnek nyilvánította, egyúttal elrendelte a kényszertörlési eljárás megindítását, melynek kezdő időpontja 2019. augusztus 28-a volt. A kényszertörlési eljárás során a felperes 6.630.000,- Ft erejéig jelentett be hitelezői követelést, melyből 5.349.000,- Ft az alperes ügyvezetői tevékenységének időszakában, illetve azzal összefüggésben keletkezett. A Tatabányai Törvényszék Cégbírószága 2020. április 9-én kelt Kt.11-19-000415/9. számú végzésével rendelte el a társaság kényszertörlését; e végzés 2020. április 28-án jogerőre emelkedett, és annak közzétételére a Céglőnyben 2020. május 6-án került sor.

[7] A felperes leszállított keresetében a kényszertörlési eljárás során kielégítetlenül maradt követelése, 5.349.000,- Ft megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Álláspontja szerint a kényszertörlés folytán megszűnt társaság volt ügyvezetőjeként az alperes felelőssége a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: Ctv.) 118/B. § (1) bekezdése alapján áll fenn. Ügyvezetői feladatait nem látta el megfelelően, és 2016-ban fiktív számlákat fogadott be abból a célból, hogy a társaság adófizetési kötelezettségét csökkentse; ebben az évben így további 2.732.000,- Ft adófizetési kötelezettség is esedékes lett volna. A 2016. évi beszámoló adatai szerint a társaság csupán 490.000,- Ft likvid vagyonnal rendelkezett, amely a 2017. december 31-ei időpontra 362.000,- Ft-ra csökkent. A társaság rövid lejáratú kötelezettségei 2016. végén 5.147.000,- Ft-ot tettek ki, mely összeg 2017. december 31-ére 18.082.000,- Ft-ra nőtt. Arra

figyelemmel, hogy a likvid vagyon a rövid lejáratú kötelezettségekre fedezetet nem nyújtott, legkésőbb 2016. december 31. napjára a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezett, azaz az alperesnek az elvárható gondosság mellett látnia kellett azt, hogy a társaság tartozásait nem fogja tudni rendezni. Ehhez képest a kapcsolatot hitelezőjével, a felperessel nem vette fel, önellenőrzést általános forgalmi adó adónemben nem végzett. Azt tudnia kellett, hogy a fiktív számlák befogadása miatt az adósnak adófizetési kötelezettsége keletkezik. Az adós tagjai üzletrészüket ismert céghalmozó részére értékesítették és az alperes a tisztségről lemondott. Magatartása eredményeként a hitelezői követelés kielégítésére nem került sor.

[8] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Vitatta, hogy a cég 2016. december 31-ére fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe került. Kiemelte, hogy 2016-ban a társaságnak a felperes felé keletkezett tartozása csekély volt, a likvid vagyon erre fedezetet nyújtott, sőt 2018-ra adótartozásait rendezte. Hangsúlyozta, hogy az érintett számlák befogadására a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének a felperes által megjelölt időpontját megelőzően került sor, míg az ezt követő időszakra vonatkozóan a felperes felróható magatartást nem állított, nem igazolt, s elmulasztotta annak bizonyítását is, hogy követelése tevékenységével okozati összefüggésben állóan maradt kielégítetlen. Utalt arra, hogy a felperes 2022. március 26-án kelt 36. számú beadványa, melyben példálózóan felsorolta azokat az intézkedéseket, amiket álláspontja szerint megtehetett volna, meg nem engedett keresetváltoztatásnak minősül.

[9] Az elsőfokú bíróság a leszállított keresetet alaposnak ítélte meg, és kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 5.349.000,- Ft-ot, valamint 247.550,- Ft perköltséget, azzal, hogy egyebekben a felek költségeiket maguk viselik. A törvényszék – hivatkozással az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdésének c) pontjára, valamint 42. § (1) bekezdésének a) pontjára – kötelezte az alperest 344.820,- Ft feljegyzett kereseti illeték megfizetésére az államnak, s akként rendelkezett, hogy a kereset leszállításával érintett 23.880,- Ft illeték az állam terhére marad.

[10] A bíróság a keresetet a Ctv. 118/B. § (1)-(5) bekezdéseit, 118/C. § (1) és (2) bekezdései alapján vizsgálta. Az alperes ügyvezetői tisztségének fennállása alatti fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet megítélésénél abból indult ki, hogy 2019. február 12-ére az adósnál már nem csupán a fizetéseképtelenség kockázata, hanem a teljes fizetéseképtelenség is bekövetkezett. Ezt maga az alperes erősítette meg az E.J. üzletrész vevővel együtt jegyzett, 2019. február 12-én kelt megállapodásban, s kifejezetten e pénzügyi zavar, fizetéseképtelenség miatt került sor a tagok üzletrészeinek átruházására is. Mindemellett a fizetéseképtelenség bekövetkezésének veszélye már korábban előállt. Likvid vagyonként kizárólag a pénzeszközöket lehetett értékelni, azért is, mert a cég készleteit bekerülési értéken tartotta nyilván, és azok jelentős értéket nem képviseltek. A pénzeszközöket a rövid lejáratú kötelezettségállomány lényegesen meghaladta. A társaság 2016-ban fogadott be valós gazdasági eseményt nélkülöző alvállalkozói számlákat az alperes gyermeke, B.D. által vezetett, azonos székhelyre bejegyzett Kft.3tól, melyek általános forgalmi adó tartalmával a társaság saját adóterhét jogtalanul csökkentette. Eközben a számlázási kapcsolatban álló vállalkozásokat a véglegessé vált adóhatósági határozat megállapításai értelmében ténylegesen minden bizonnyal az egyébként cégvezetéstől eltiltás hatálya alatt álló személyek, így az alperes házastársa, B.T. és O.I.A. irányították. Kiemelte azt is, hogy a bevallani és befizetni elmulasztott 2.732.000,- Ft általános forgalmi adó megfizetése nem az

adóhatóság szankciós határozatával vált esedékessé, hanem az eredeti fizetési határidővel, 2016. augusztus 23-án, 2016. szeptember 21-én, illetve 2016. október 21-én.

[11] Mivel 2016. végére a társaság rövid lejáratú kötelezettségei a likvid vagyonként figyelembe vehető pénzeszközöket lényegesen meghaladták, s általános forgalmi adóval kapcsolatos elmaradása is volt, a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet 2016. december 31-éig bekövetkezett. E körülményt az adóbevallásokat és az éves beszámolót is jegyző alperesnek nyilvánvalóan ismernie kellett, de legalábbis a cégjegyzék szerint önálló intézkedésre jogosult egyedüli vezető tisztségviselőként ennek ellenkezőjére alappal nem hivatkozhat.

[12] Ezt követően a bíróság vizsgálta, hogy a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése után, az alperes ügyvezetési feladatait a hitelezői érdekek figyelembevételével mellett látta-e el. Ebben a körben a törvényszék leszögezte: tény, hogy a felperes az alperes kifogásolt magatartását pusztán példálózó jelleggel, s csupán a per érdemi szakaszában, a 2022. március 16-án benyújtott beadványában jelölte meg részletesebben, azonban már a perfelvételi szakban, így a 2020. szeptember 8-án előterjesztett 3. sorszámú beadványban is hivatkozott arra, hogy az alperesnek a fiktív számlák befogadása után, az adóhatósági ellenőrzés előtt lehetősége és kötelessége lett volna önellenőrzést végezni, miáltal a hatósági megállapítást elkerülhette volna. Ezt az érvelését az érdemi tárgyalási szakban csupán kiegészítette, ezért nyilatkozata – tekintettel a Pp. 7. § (1) bekezdés 12. pontjában írt értelmező rendelkezésre is – új jogállítást nem tartalmaz, keresetváltoztatásnak nem minősül.

[13] A rendelkezésre álló adatok alapján az alperes a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése után tevőlegesen csak a fiktív számlák ügyében keletkezett elsőfokú adóhatósági határozat fellebbezéséről intézkedett 2018-ban, majd a másodfokú határozat kézbesítését megelőzően, 2019. február 12-én ügyvezetői tisztségéről lemondott. Tényszerű volt tehát a felperesnek a hitelezői érdeket szem előtt tartó alperesi intézkedések elmulasztására vonatkozó érvelése. Így a továbbiakban az alperesnek kellett bizonyítania azt, hogy a 2016. december 31-e után tanúsított ügyvezetői tevékenysége miatt azért, mert a felperes követelése kielégítetlen maradt, felróhatóság nem terheli. A Ctv. 118/B. § (4) bekezdése alapján azt kellett igazolnia, hogy az adott helyzetben az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkentése, továbbá a cég legfőbb szerve intézkedéseinek kezdeményezése érdekében. Az alperes ugyanakkor a tárgyaláson személyes megjelenésre kötelezés ellenére sem jelent meg, így elmulasztotta annak lehetőségét, hogy közvetlenül tárja fel az eseményeket, adott esetben ügyvezetői lehetőségeit, vagy azt, hogy lemondását megelőzően milyen erőfeszítéseket tett. Ehhez képest rendelkezésre áll a 2018. májusi adóhatósági vizsgálati jegyzőkönyv, mely tartalmazza az alperes személyes nyilatkozatait is. Előadásából az következik, hogy a társaság ügyeiben nem volt módja érdemi intézkedés megtételére, mivel csupán névleg volt vezető tisztségviselő, azonban ügyvezetői pozícióját 2019. február 12-ig fenntartotta. Az alperes tehát nem tudott bemutatni, igazolni olyan ügyvezetői magatartást, mely mentesülését eredményezte volna. Ezért felróhatósága az ügyvezetői tisztsége alatt keletkezett követelés kielégítésének megghiúsulásával összefüggésben fennáll.

[14] Az ítélet ellen az alperes fellebbezett; annak megváltoztatását, és a kereset elutasítását kérte. Véleménye szerint a törvényszék a megállapított tényekből téves jogi következtetést vont le, a bizonyítási terhet tévesen értelmezte, a megállapított tényekből

levont jogi következtetése pedig nem logikus. Az eljárásjog szabályait - így a Pp. 2. § (2) bekezdését, 221. § (2) bekezdését - továbbá a Ctv. 118/B. § (1) bekezdését is megsértette. Kiemelte: a felperes nem bizonyította, hogy a fizetése képtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetői tisztségének megszűnéséig a hitelezői érdekek megsértésével járt el, s ezzel okozati összefüggésben keletkezett vagyonsökkenés, vagy hiúsult meg a hitelezői igény kielégítése, de még ezzel kapcsolatos, releváns és figyelembe vehető tényeket sem adott elő. A perfelvétel során egyértelműen arról nyilatkozott, hogy hitelezői érdekeket sértő alperesi magatartásként a fiktív számlák befogadását jelöli meg, míg ezt meghaladóan más magatartásra hivatkozni nem kíván. A 2021. december 2-án megtartott érdemi tárgyaláson kifejezetten azt adta elő, hogy a fizetése képtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése után nem lát a hitelezői érdekek figyelembevételét sértő alperesi tevékenységet, márpedig a Ctv. 118/B. § (1) bekezdése alapján a felelősség megállapításának alapjául kizárólag a fizetése képtelenséggel fenyegető helyzet fennállását követően tanúsított vezető tisztségviselői magatartás szolgálhat. Azzal tehát, hogy az elsőfokú bíróság kitért a fiktív számlák befogadását követően tanúsított magatartására, a felperes keresetén túlterjeszkedett. Mindemellett hivatkozott arra is, hogy a fiktív számlák befogadása felelősségét egyébként amiatt nem alapozhatja meg, mert az korábbi időpontban történt, mint a fizetése képtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése. Másrészt pedig a felperes nem jelölt meg okozati összefüggést a hitelezői érdekeket sértő magatartás és a kielégítetlenül maradt hitelezői igény között.

[15] A felperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

[16] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján a fellebbezési kérelem korlátai között bírálta felül, így az nem érintette azt az ítéleti rendelkezést, amely szerint 23.880,- Ft kereseti illeték a felperes személyes illetékmentessége folytán az állam terhén marad. Ezentúl az ítéltábla a másodfokú eljárásban az elsőfokú ítéletet és az annak meghozatalát megelőző eljárást csak a fellebbezésben felhozott azon érvek alapján vizsgálta, amelyeket az alperes ítélet megváltoztatása érdekében megjelölt. (Pp.371. § (1) bekezdés b) pont)

[17] Az ilyen terjedelmű felülbírálat eredményeként a fellebbezés - az alábbiak szerint - alaptalan.

[18] A másodfokú bíróság megítélése szerint a törvényszék a per eldöntéséhez szükséges körben irányadó tényállást lényegében helyesen állapította meg, s abból levont jogi következtetése is helytálló.

[19] A fellebbezésben az alperes az ítéletet elsődlegesen amiatt sérelmezte, mert megítélése szerint a bíróság figyelmen kívül hagyta a felperes a 2021. december 2. napján megtartott tárgyaláson (25. sz. jegyzőkönyv) tett azon nyilatkozatát, hogy a fizetése képtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése utáni időszakban nem lát jogellenes alperesi magatartást. Ennek következtében pedig ítéletében a kereseten túlterjeszkedve hivatkozott hitelezői érdekeket sértő alperesi magatartásokra.

[20] A felperes a perfelvétel során a fizetése képtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése után tanúsított hitelezői érdekeket sértő magatartásként (Ctv. 118/B. § (1)

bekezdése) határozta meg, hogy a fiktív számlázás 2016. júliusa és szeptembere közötti megtörténtét és az adóhatósági ellenőrzés megindulását átfogó időszakban az alperesnek lehetősége és kötelezettsége lett volna a cég általános forgalmi adó bevallásait ellenőrizni, továbbá azt is, hogy az alperes vele a kapcsolatot a tartozás rendezése céljából nem vette fel, hanem helyette a társaságot egy céghalmozó, E.J. részére értékesítette (2020. szeptember 8-án kelt felperesi beadvány 2. oldala). Ezzel részben ellentmondásban állóan nyilatkozott az összecszerülésében korábban leszállított keresetét fenntartó felperes a 2022. október 14-ei tárgyaláson – még a perfelvétel lezárása előtt – akként, hogy az alperes felelősségét a fiktív számlák befogadása alapozza meg, s további magatartásra hivatkozni nem kíván. (Tatabányai Törvényszék 17.G.40.034/2020/24. számú jegyzőkönyv 2. és 3. oldalai) Majd a 2021. december 2-án megtartott tárgyaláson – már a perfelvétel lezárása után – úgy nyilatkozott, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése utáni időszakban nem lát jogellenes alperesi magatartást (Tatabányai Törvényszék 17.G.40.054/2020/25. számú jegyzőkönyv 2. oldala).

[21] Az önellentmondó felperesi nyilatkozatok feloldása érdekében, az anyagi pervezetés keretében (Pp.237. § (1) bekezdése) indokolt volt az elsőfokú bíróság a 2022. március 24-én megtartott érdemi tárgyaláson, a 35. sz. végzéssel közölt azon felhívása, hogy a felperes egyértelműen fejtse ki, mi az a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése után tanúsított alperesi magatartás, amely álláspontja szerint hitelezői igénye kielégítésének megghiúsulásához vezetett. A Pp.237. § (1) bekezdése kifejezetten lehetővé teszi az ellentmondó perfelvételi nyilatkozatok tisztázását a bíróság közrehatásával.

[22] Erre a felhívásra terjesztett elő a felperes 2022. március 26-án a 36. számú beadványát, melyben a hitelezői érdekeket sértő alperesi magatartás körében megismételte a 3. számú beadványban felhozott érveit.

[23] A Pp. 215. § (1) bekezdésének b) pontja értelmében a perfelvételt lezáró végzés meghozatalát követően az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig – törvény eltérő rendelkezésének hiányában – keresetváltoztatásra akkor is mód van, ha azt a bíróságnak a perfelvételt lezáró végzés meghozatalát követő anyagi pervezetése indokolja, és a megváltoztatott kereset ugyanabból a jogviszonyból ered, továbbá a bíróság hatásköre és illetékessége a megváltoztatott keresetre is fennáll. Az adott esetben e rendelkezésre figyelemmel az elsőfokú bíróság eljárásjogi szabálysértés nélkül vette figyelembe döntése meghozatalánál a felhívására előterjesztett, a 36. számú beadványban megjelölt hitelezői érdekeket sértő alperesi magatartásokat.

[24] A bizonyítási érdek eljárásjogi szabálya [Pp. 265. § (1) bekezdése] alapján a felperest terhelte a bizonyítás a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése és annak időpontja, a hitelezői érdekeket figyelmen kívül hagyó vezetői magatartás, a kereset alapjául szolgáló hitelezői követelés kielégítésének megghiúsulása, valamint az alperes magatartása és az eredmény közötti okozati összefüggés tekintetében (Pécsi Ítélőtábla Pkf.IV.25.505/2019/4. számú végzése – megjelent: BDT2020. 4145., Győri Ítélőtábla Gf.II.20.157/2021/7/I. és Gf.II.20.110/2022/11/I. számú ítéletei). Arra vonatkozóan viszont, hogy a Ctv. 118/B. § (4) bekezdésében foglalt mentesülési okok fennállnak – tehát hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet nem a vezető tisztségviselői jogviszonya alatt vagy ügyvezetési tevékenysége miatt következett be, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően pedig az adott helyzetben az ilyen tisztséget betöltő személytől

elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkentése, továbbá a cég legfőbb szerve intézkedéseinek kezdeményezése érdekében – a bizonyítási teher az alperesre hárult.

[25] A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése és annak időpontja vonatkozásában a bírói gyakorlat túlnyomórészt a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 33/A. §-a alapján indult perekben alakult ki, ugyanakkor a kimunkált szempontok a Ctv. 118/B. § (3) bekezdésének alkalmazásában is megfelelően irányadóak. A definíció vagyoni szemléletű, s annak középpontjában az esedékes tartozások és azokhoz tapadva a tartozások kiegyenlítésére alkalmas, vagy arra alkalmatlan társasági vagyon áll. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének objektív és szubjektív feltétele is van. Objektív feltétel, hogy az adós tartozásait likvid vagyon hiányában ne legyen képes kifizetni, míg szubjektív feltétel, hogy erről a vezető tisztségviselő tudomást szerezzen, vagy legalábbis megállapítható legyen, hogy gondos eljárás esetén tudomást kellett volna szereznie. Az objektív feltétel akkor következik be, amikor a társaság esedékes tartozásának összege annak likvid, vagy könnyen likviddó tehető vagyonát meghaladja, és ezt a helyzetet a tartozások átütettségével, esetleg reálisan visszafizethető kölcsön felvételével, vagy más módon nem hárították el. Ezzel összefüggő követelmény, hogy a vezető tisztségviselő folyamatosan kísérje figyelemmel a cég esedékes, lejárt tartozásait, valamint cash-flow kimutatását. A szubjektív feltétel kapcsán vizsgálendő, hogy az objektív feltétel bekövetkezéséről tudomásszerzés egy ilyen tisztséget ellátó személytől kellő gondosság tanúsítása esetén elvárható-e (Szegedi Ítéltábla Gf.III.30.065/2020/5. számú ítélete – megjelent: PJD2021.9.).

[26] A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontja az ügyben feltárt valamennyi körülmény alapján, azok mérlegelésével határozható meg. Ennek egyik, gyakran alkalmazott módja a mérlegadatok vizsgálata. Az egységes bírói praxis a mérlegben szereplő eszközoldal forgóeszközeinek értékét a forrásoldalon a rövid lejáratú kötelezettségekkel veti össze, figyelemmel arra, hogy e két mérlegelem rendeltetésénél fogva éven belüli szereppel rendelkezik.

[27] A Cstv. 33/A. § (1) bekezdése és a Ctv. 118/B. § (1) bekezdése szerinti felelősség körében a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet már akkor megállapítható, ha a társaság esedékességkor egyetlen hitelező felé nem tudja tartozását kiegyenlíteni, s erről a vezető tisztségviselő tud, vagy tudhat. Amennyiben az adós nem likviditási okból mulasztja el a tartozás kiegyenlítését, azt a vezető tisztségviselőnek kell bizonyítania. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontjára egyébként szakértői bizonyításra is csak akkor van szükség, amikor nem konkrét hitelezői igény alapozza meg a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését, hanem az adós eszközeinek és forrásainak vizsgálata alapján a társaság eladósodottsága (Kúria Gfv.VII.30.544/2018/4. számú ítélete).

[28] Az ítéltábla kiemeli, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének feltételei nem azonosak az adós fizetéseképtelensége megállapításához szükséges, a Cstv. 27. § (2) bekezdésében foglalt feltételekkel. Nem az a döntő tehát, hogy van-e a társaságnak olyan tartozása, amelyre figyelemmel – erre irányuló kérelem esetén – fizetéseképtelenné minősülne. Annak van jelentősége, hogy tartozásait esedékességkor képes-e megfizetni. Ha erre képes, azonban más okból nem kívánja kötelezettségét teljesíteni, úgy a

fenyegető fizetéseképtelenség nem áll fenn (de ebben az esetben ellene felszámolás kezdeményezhető); amennyiben azonban tartozásai megfizetésére az esedékességgel nem képes, mert nincs elegendő pénzeszköze, a fenyegető fizetéseképtelenség bekövetkezik. Ha a gazdálkodó szervezet vezetője ezt előre látta, vagy észszerűen előre láthatta, úgy az adott időponttól kezdődően – amennyiben a cégbíróság a céget kényszertörlési eljárásban a cégjegyzékből törölte - a hitelezőkkel szembeni felelőssége fennáll.

[29] A perbeli esetben a keresetben hivatkozott 2016. üzleti évről készült számviteli beszámoló forgóeszköz (8.411.000 Ft) és rövid lejáratú kötelezettség (5.147.000 Ft) adatai önmagukban nem indokolták a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének megállapítását. Azonban az elsőfokú bíróság a felperes érvelése alapján a 35. sz. végzésével az alpereshez szintén felhívást intézett, azzal, hogy a kézhezvételtől számított nyolc napon belül nyilatkozzon, 2016. év végén mit tekint a társaság likvid vagyonának. Figyelmeztette arra is, ha határidőben nem nyilatkozik, úgy tekinti, hogy a társaság 2016. év végi likvid vagyona a mérleg szerinti pénzeszköz (Tatabányai Törvényszék 17.G.40.034/2020/35. számú jegyzőkönyv 2. oldala). Az alperes e felhívásra nyilatkozatot nem tett. Így a Pp. 203. § (2) bekezdés a) pontjának alkalmazásával tényként kellett megállapítani, hogy a társaság 2016. év végi likvid vagyonának kizárólag a mérleg szerinti pénzeszközt, 490.000,- Ft-ot lehet tekinteni, a mérleg alapján 7.237.000,- Ft készlet - , valamint 684.000,- Ft követelésállomány pedig nem volt számításba vehető. Mivel ezzel szemben a rövid lejáratú kötelezettségek 5.147.000,- Ft-ot tettek ki, megállapítható volt, hogy a cég 2016. december 31-én fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe került.

[30] Arra az alperes a fellebbezésében helytállóan hivatkozott, hogy a fiktív számlák befogadásának időpontja (2016. harmadik negyedéve) ezt az időpontot megelőzte, és 2.732.000,- Ft adótartozás általános forgalmi adónemben ekkor már esedékessé vált. Ugyanakkor a felperes követelését arra is alapozta, hogy az alperes vezető tisztségviselőként az önellenőrzést (az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (Art.) 54. § (1) bekezdése), majd annak eredményeként az adókülönbözet befizetését elmulasztotta, és a tartozás rendezése érdekében nem járt el. Nem vitatottan önellenőrzés esetén az alperes megelőzhetne volna, hogy az adóhatóság kötelezze a céget az adókülönbözet, mulasztási bírság és késedelmi pótlék (együtt: 4.165.000 Ft) megfizetésére. Az önellenőrzés elmulasztását pedig az alperes már a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése után valósította meg.

[31] Helytállóan hivatkozott a törvényszék arra, hogy az adósságot személyes megjelenésre kötelezéssel idézte, aminek ő nem tett eleget (Tatabányai Törvényszék 17.G.40.034/2020/21. számú jegyzőkönyv 1. oldala), így elmulasztotta annak lehetőségét, hogy közvetlenül tárja fel a releváns eseményeket, illetőleg azt, hogy ügyvezetői tisztségéről lemondása előtt milyen erőfeszítéseket tett. Az alperes nem tett előadást arra vonatkozóan sem, hogy szerinte a felperes hitelezői igényének kielégítése miért hiúsult meg. Rendelkezésre áll ugyanakkor az adóhatósági revízió során tett nyilatkozata, amely szerint magánéleti problémája miatt O.I.A.t bízta meg a cégvezetéssel, aki szóbeli meghatalmazás alapján teljeskörűen eljár a vállalkozás ügyeiben, számlázott, szerződéseket kötött, kezelte a bankszámlát. Ki kell emelni viszont, hogy a gazdasági társaság cégjegyzékbe bejegyzett vezetője a Ctv. 118/B. § (1) bekezdésén alapuló kártérítési felelőssége megállapítását nem háríthatja el annak állításával, illetőleg bizonyításával, hogy a társaságnak csak névlegesen volt vezetője; a cégjegyzékbe bejegyzett vezetőnek ismernie kell a társaság vagyoni, gazdasági, pénzügyi helyzetét, amiért felelősséggel tartozik (EBH2011.2326.; Szegedi

Ítéltábla Gf.III.30.392/2015/6. számú, Fővárosi Ítéltábla 11.Gf.40.080/2018/7. számú, Debreceni Ítéltábla Gf.III.30.241/2021/4. számú ítélete).

[32] A folyamatban volt adóhatósági eljárásra tekintettel a cég tagjainak és a vezető tisztségviselő alperesnek számolnia kellett a cég vagyonához mérten jelentős adókülönbözettel, adóbírsággal és a késedelmi pótlékkal. A céget fenyegető fizetési kötelezettség mellett nem hagyható figyelmen kívül, hogy a cég üzletrészei átruházása során keletkezett - valamint a kényszertörlési eljárás során (27. szám) benyújtott iratok (így a 2019. február 12. napján az alperes és E.J. között létrejött megállapodás) szerint a tagok annak ellenére vagyontalan céget ruháztak át az alperes által sem vitatottan „céghalmozó” részére, hogy a társaságnak a 2017. évi számviteli beszámolója szerint is jelentős értékű készletei (15.783.000 Ft) és követelése (5.345.000 Ft) voltak.

[33] Ez pedig azt mutatja, hogy a vagyontól megfosztott, de jelentős tartozással terhelt cég tagjai a felperes felé fennálló fizetési kötelezettség elkerülése érdekében keresték fel E.J.-et és társát az üzletrészeik átruházásának szándékával. Ezzel egyidejűleg, az adóhatósági követelés nyilvánvaló ismeretében mondott le 2019. február 12-én az alperes ügyvezetői tisztségéről, amit azzal indokolt, hogy kellő jogi ismeret hiányában a társaság megszűntetése során hatékony hitelezői érdekvédelmet nem tud ellátni. E.J. pedig a cégbíráshoz címzett, 2019. szeptember 7. napján kelt nyilatkozata szerint (Kt.11-19-000415/3. – a 27. sz. alatti kényszertörlési iratok) kifejezetten a társaság megszűntetése érdekében vette át a vagyontalan céget.

[34] Az ítéltábla a Pp. 266. § (2) bekezdése alapján a másodfokú tárgyaláson tájékoztatta a feleket arról a hivatalos tudomásáról, hogy az adós tagjai által értékesített üzletresz egyik vevője, E.J. a vagyontalan, jelentős hitelezői követeléssel terhelt cégeket azok üzletrészeinek megvásárlását követően egyáltalán nem kívánta működtetni, és a hitelezői követelések akár részbeni kielégítése nélkül azokat a cégjegyzékből törölni kívánja. E.J. ilyen irányú tevékenységét a Győri Ítéltábla több határozatában is megállapította (Ktf.IV.25.936/2018/6. számú és Ktf.IV.25.761/2016/2. számú végzések, Gf.II.20.110/2022/11/I. számú ítélet). E tájékoztatással szemben a Pp. 266. § (4) bekezdése szerinti ellenbizonyítással az alperes nem élt, hanem csupán azt az észrevételt tette, hogy az alperes nem volt tagja az adós társaságnak, a felperes keresetében hitelezői érdekeket sértő magatartásként nem jelölte meg, hogy az adós tagjai az üzletrészeiket kinek értékesítették. Így a tájékoztatásnak a perben érvényesített igénnyel nincs kapcsolata.

[35] Az alperes észrevételével szemben a felperes a keresetében hivatkozott arra, hogy hitelezői érdekeket sértő magatartás az is, hogy a tagok „céghalmozó” részére értékesítették üzletrészeiket. Annak pedig, hogy az alperes kétségen kívül nem volt tagja a kényszertörölt társaságnak jelen esetben amiatt nem volt jelentősége, mert arról a hitelezői érdekeket sértő magatartásról, hogy a tagok az üzletrészeiket a „cégtemetőt” működtető E.J.-nek és társának értékesítették, az alperesnek az adós tagjával (B.T.) fennálló hozzátartozói viszonya, valamint az átruházás során keletkezett (már említett) iratok alapján nyilvánvalóan tudomása volt.

[36] Ilyen módon a tájékoztatásban foglaltak tényként állapíthatók meg. Ezért úgy kellett tekinteni, hogy az alperesnek tudnia kellett azt, hogy a vevők a vagyontól

megfosztott, hitelezői követeléssel terhelt társaságot nem fogják működtetni, ami csalárd, rosszhiszemű, hitelezői érdekeket sértő magatartásként minősíthető.

[37] Az alperes kétirányú, hitelezői érdeket sértő magatartása – az adókülönbözetet eredményező fiktív számlák befogadása után az önellenőrzés és az adó megfizetésének elmulasztása; valamint a csalárd üzletrész-átruházásban való közreműködés - és a felperes hitelezői követelése kielégítésének meghíúsulása között az okozati összefüggés nem vitathatóan fennáll. A fiktív számlák utáni áfa befizetése esetén, valamint a kiürített cég megszüntetés érdekében történő értékesítése hiányában a felperes hitelező kielégítetlen adókövetelése nem merült volna fel, illetve annak kielégítésére reális remény mutatkozhatott volna.

[38] Ezt az értékelést támasztja alá, hogy a társaságnak a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet fennállása ellenére is a felperesi kimutatás szerint 2018. szeptember 4-én még 47.000,- Ft túlfizetése volt, majd 2018. október 13-ától már semmilyen adófizetési kötelezettségét nem teljesített, így nem fizette meg a folyószámlán 2019. március 18-án megjelent 4.165.000,- Ft adótartozást sem.

[39] Az elsőfokú bíróság ítélete fent részletezett indokolásbeli kiegészítésével az ítéltábla az ítélet fellebbezett részét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján hagyta helyben.

[40] Kötelezte – hivatkozással a Pp. 83. § (1) bekezdésére, 102. § (1) bekezdésére, valamint az Itv. 38. § (1) bekezdésére és 46. § (1) bekezdésére - az eredménytelenül fellebbező alperest, hogy külön felhívásra fizesse meg az államnak az eljárási illetékre kiterjedő személyes költségfeljegyzési joga folytán feljegyzett 427.920,- Ft fellebbezési illetéket.

[41] A Pp. 83. § (1) bekezdésére alapján az ítéltábla az alperest arra is kötelezte, hogy a Pp. 344. § (1) bekezdése alapján meghatározott tizenöt nap teljesítési határidőben fizessen meg a felperesnek 50.000,- Ft másodfokú perköltséget is; ez az összeg a bíróság eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontjának, (5) és (6) bekezdéseinek megfelelő alkalmazásával a kifejtett tevékenységgel arányban álló, a tárgyalási jelenlétre tekintettel meghatározott kamarai jogtanácsosi munkadíjat foglalja magában.

Győr, 2022. december 15.

Dr.Ferenczy Tamás s.k.
t s.k.

a tanács elnöke

Dr.Szabó Péter s.k.

előadó bíró

Dr.Mészáros Zsol

bíró